

**ΕΤΗΣΙΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
2023**

Για αναφορά

The Green Tank (2024) «Ετήσιος Απολογισμός 2023»

Copyright © The Green Tank, 2024

Στοιχεία Επικοινωνίας

✦ Λεωφ. Βασ. Σοφίας 50, Αθήνα 115 28

☎ 210 7233384

🌐 <https://thegreentank.gr>

✉ info@thegreentank.gr

Η ταυτότητα του οργανισμού

Το Green Tank είναι μία ανεξάρτητη, μη κερδοσκοπική δεξαμενή σκέψης που διαμορφώνει λύσεις πολιτικής για ένα βιώσιμο μέλλον.

Οι δράσεις του οργανισμού αφορούν στο τρίπτυχο περιβάλλον - κοινωνία - οικονομία για μια βιώσιμη ανάπτυξη, με έμφαση:

- στον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και τη στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση,
- στη διατήρηση και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων,
- στη δίκαιη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών και ολόκληρης της χώρας, προάγοντας τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη δημιουργία ενός νέου και βιώσιμου ενεργειακού και παραγωγικού μοντέλου,
- στη βιώσιμη ανάπτυξη που θέτει στο επίκεντρο του κοινωνικού και οικονομικού γίγνεσθαι την προστασία του κλίματος και του περιβάλλοντος.

Με στόχο να συμβάλλουμε στην προστασία του περιβάλλοντος, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης:

- παρακολουθούμε και μελετάμε τις επιστημονικές, πολιτικές και νομικές εξελίξεις και βασίζουμε το έργο μας στην τεκμηρίωση και την ανάλυση δεδομένων,
- διαμορφώνουμε εμπειριστατωμένες προτάσεις πολιτικής και αναπτύσσουμε εναλλακτικές επιλογές,
- συμμετέχουμε σε δημόσιες διαβουλεύσεις,
- καλλιεργούμε τη διάδραση και τη συνεργασία με φορείς και οργανισμούς,
- ενδυναμώνουμε τον δημόσιο διάλογο.

Το Green Tank συμμετέχει ενεργά σε δίκτυα, συμμαχίες, εκστρατείες και συνεργασίες με οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών από την Ελλάδα και την Ευρώπη.

5 Χρόνια The Green Tank

Το 2023 συμπληρώθηκαν πέντε έτη δράσης του Green Tank ως ανεξάρτητης δεξαμενής σκέψης που διαμορφώνει λύσεις πολιτικής για ένα βιώσιμο μέλλον. Σε αυτά τα χρόνια είδαμε το όραμα μας να γίνεται πραγματικότητα, τις δράσεις μας να έχουν αντίκτυπο, τις θεματικές ενασχόλησής μας να διευρύνονται και την ομάδα μας να μεγαλώνει.

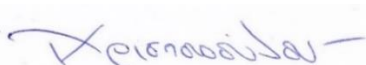
Το κίνητρό μας είναι η επιτακτική ανάγκη να επισπεύσουμε τον πράσινο μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας ώστε να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση έκτακτης κλιματικής και οικολογικής ανάγκης, στην οποία βρισκόμαστε. Έτσι, διαμορφώνουμε ιδέες τις οποίες προσπαθούμε, με αισιοδοξία αλλά και ρεαλισμό, να μετουσιώσουμε σε δράση με στόχο οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα να θέτουν τις βάσεις για ένα πράσινο και δίκαιο μέλλον.

Μέσα από την ανάλυση δεδομένων και στοιχείων, την παρακολούθηση επιστημονικών, τεχνολογικών και πολιτικών εξελίξεων, διατυπώνουμε τεκμηριωμένες προτάσεις πολιτικής για το κλίμα, την ενέργεια, τη βιοποικιλότητα και τη δίκαιη μετάβαση. Συμμετέχουμε σε δημόσιες διαβουλεύσεις και θεσμικές διαδικασίες, είμαστε μέλη εθνικών ή ειδικών επιτροπών ενώ παράλληλα εμπλουτίζουμε τον δημόσιο διάλογο με τις τοποθετήσεις μας. Ανταλλάσσουμε καλές πρακτικές και διδάγματα από την εμπειρία μας και αναπτύσσουμε κοινές δράσεις με διαφορετικούς φορείς και οργανώσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στα πέντε πρώτα χρόνια δώσαμε πολλές μάχες για την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, τη δίκαιη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αποκατάσταση της φύσης, στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Άλλες τις κερδίσαμε, άλλες τις χάσαμε. Σε κάθε περίπτωση, μάθαμε πολλά και είμαστε περήφανοι και περήφανες για τη συμβολή μας.

Η πολύτιμη υποστήριξη των χρηματοδοτών μας, καθώς και η συνεργασία με διαφορετικούς φορείς και οργανώσεις έχει υπάρξει καθοριστική για την πορεία μας και για τον αντίκτυπο των δράσεων μας.

Με δύναμή μας τη γνώση από τις εμπειρίες των πέντε πρώτων μας χρόνων και κύρια εργαλεία μας την ανάλυση, την τεκμηρίωση, τον διάλογο και τη συνεργασία, θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για τη διαμόρφωση ρεαλιστικών λύσεων απέναντι στις μεγάλες προκλήσεις που προκύπτουν στην πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα και την αποκατάσταση της φύσης.

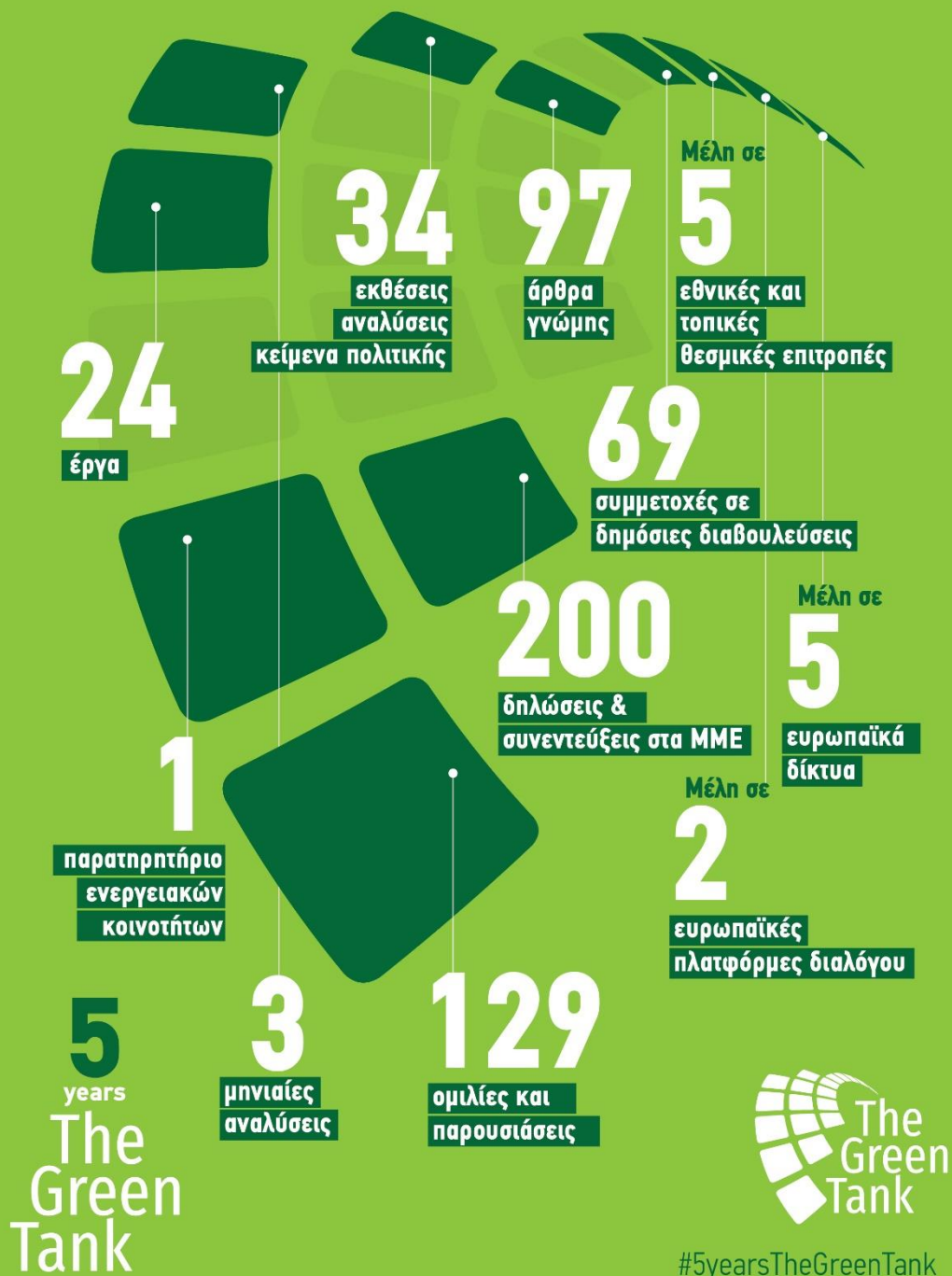

Ιόλη Χριστοπούλου
Συνιδρύτρια & Διευθύντρια Πολιτικής

Νίκος Μάντζαρης
Συνιδρυτής & Αναλυτής Πολιτικής

2018-2023

Κλίμα και Ενέργεια

Το 2023 καταγράφηκε ως το θερμότερο έτος στην ιστορία του πλανήτη σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή υπηρεσία Copernicus. Η Ελλάδα ήρθε αντιμέτωπη με πολλαπλές φυσικές καταστροφές από εντεταμένες φωτιές και πλημμύρες. Τα φαινόμενα αυτά καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για επιτάχυνση λήψης μέτρων μετριασμού της κλιματικής κρίσης και για εφαρμογή μέτρων προσαρμογής που μέχρι σήμερα είναι ανεπαρκή.

Το 2023, σημειώθηκε ιδιαίτερη πρόοδος ως προς τον μετριασμό της κλιματικής κρίσης. Πολλά κράτη μέλη της ΕΕ-27 μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, απάντησαν στην ενεργειακή κρίση που ξεκίνησε από τα μέσα του 2021, με αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ και παράλληλη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, με αποτέλεσμα τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος αλλά και τη σταδιακή αποκλιμάκωση των ενεργειακών τιμών. Το Green Tank με τις αναλύσεις και τις παρεμβάσεις που πραγματοποίησε συνεισέφερε στην καταγραφή της προόδου και την ανάδειξη των δυνατοτήτων της πράσινης μετάβασης όσο και των προβληματικών τάσεων που καταγράφονται.

Συγκεκριμένα, το Green Tank παρακολούθησε και ανέλυσε τις επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τα μέτρα που είχε λάβει η ΕΕ το 2022 προκειμένου να αντιμετωπίσει την πρωτόγνωρη ενεργειακή κρίση, θέτοντας τρεις υποχρεωτικούς στόχους για τη μείωση της κατανάλωσης τόσο του ορυκτού αερίου όσο και της ηλεκτρικής ενέργειας. Αντλώντας στοιχεία από τις μηνιαίες αναλύσεις «[Τάσεις στην κατανάλωση & τις εισαγωγές ορυκτού αερίου](#)» και «[Τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή](#)», στο πρώτο σχετικό [ενημερωτικό σημείωμα](#) έγινε εμφανές ότι η Ελλάδα στα μισά της διαδρομής ανταποκρίθηκε με επάρκεια στις υποχρεώσεις της, ενώ στο [δεύτερο](#) προέκυψε ότι η Ελλάδα τελικά πέτυχε τους 2 από τους 3 στόχους. Η ανάλυση των στοιχείων για τη χρήση των οικονομικών πόρων που διοχέτευσε η Ελλάδα για την αντιμετώπιση της κρίσης ανέδειξε ότι το συντριπτικά μεγαλύτερο τμήμα διατέθηκε σε επιδοτήσεις κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων και όχι σε έργα που θα αντιμετώπισουν το πρόβλημα στη ρίζα του, δηλαδή θα συμβάλουν στην απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων σε μόνιμη βάση.

Έχοντας αναγνωρίσει αυτή την προβληματική συνθήκη, στη διάρκεια του 2023 το Green Tank και η εταιρεία συμβούλων [Facets](#) συνεργάστηκαν σε μία υπολογιστική ανάλυση με στόχο να προσδιοριστεί το βέλτιστο μίγμα μέτρων και πολιτικών που θα ελαχιστοποιήσουν τόσο το ανθρακικό αποτύπωμα όσο και το ενεργειακό κόστος των νοικοκυριών. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναμένεται να παρουσιαστούν το 2024.

Επιπλέον, με αφορμή την επέτειο των τεσσάρων (4) ετών από την απόφαση της απολιγνιτοποίησης, το Green Tank [ανέλυσε](#) την εξέλιξη του μίγματος

Τα δεδομένα έδειξαν ότι η Ελλάδα απάντησε στην ενεργειακή κρίση με απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και στρόφη στην καθαρή ενέργεια. Ωστόσο, χρειάζονται πιο ισχυρές πολιτικές που θα επιταχύνουν την ανάπτυξη των ΑΠΕ για την επίτευξη των στόχων του 2030.

Ιωάννα Σούκα
Αναλύτρια Δεδομένων

ηλεκτροπαραγωγής της Ελλάδας συγκριτικά με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η Ελλάδα πρωταγωνιστεί στη μείωση της χρήσης λιγνίτη, μειώνοντας παράλληλα και τη χρήση ορυκτού αερίου. Η επιτυχία αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην αλματώδη διείσδυση των ΑΠΕ τα τελευταία χρόνια, αλλά και στη μείωση της κατανάλωσης. Αξίζει να αναφερθεί ότι το 2023 ήταν η πρώτη χρονιά που η καθαρή ενέργεια κάλυψε περισσότερο από το μισό της ζήτησης σε ηλεκτρική ενέργεια. Η πρόοδος αυτή, καθώς και οι προκλήσεις του μέλλοντος παρουσιάστηκαν σε άρθρα και συνεντεύξεις σε πολλά και διαφορετικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όπως και στη σειρά podcast του Heinrich Böll Stiftung «[Το μέλλον της Ενέργειας](#)».

Η κλιματική πρόοδος που έχει σημειώσει η χώρα, ειδικά τα τελευταία χρόνια αποτυπώθηκε στην ετήσια έκθεσή μας «[Τάσεις στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών στην ΕΕ και την Ελλάδα, 2005-2022](#)». Η ανάλυση των στοιχείων έδειξε ότι Ελλάδα ως το 2022 κατόρθωσε να μειώσει τις εκπομπές των τομέων που υπάγονται στο ΣΕΔΕ κατά 57.1% σε σχέση με το 2005, επίδοση που την κατατάσσει στην 6^η θέση πανευρωπαϊκά. Για την περαιτέρω ανάλυση του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που κατέχει τη μερίδα του λέοντος στις εκπομπές του ΣΕΔΕ, εγκαινιάσαμε το παρατηρητήριο για το «[ανθρακικό αποτύπωμα της ηλεκτροπαραγωγής](#)», το οποίο παρουσιάζει σε μηνιαία βάση τις εκπομπές από όλες τις θερμικές μονάδες της χώρας που χρησιμοποιούν είτε λιγνίτη, είτε ορυκτό αέριο, είτε πετρέλαιο.

Παρά την πρόοδο αυτή όμως ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός εξακολουθεί να περιλαμβάνει πολλές νέες υποδομές ορυκτού αερίου. Στο πλαίσιο της συμμετοχής στην Επιτροπή Αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το Green Tank κατέθεσε τεκμηριωμένες ενστάσεις και αντιπροτάσεις σε αυτόν τον σχεδιασμό που θέτει

σε κίνδυνο τόσο την πορεία της χώρας προς την κλιματική ουδετερότητα όσο και την εθνική οικονομία. Επιπλέον σχόλια αφορούσαν τους μη φιλόδοξους στόχους και πολιτικές για την εξοικονόμηση ενέργειας που περιλαμβάνει ο τρέχων σχεδιασμός, τη λανθασμένη επιλογή εκμετάλλευσης εγχώριων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, την ανάγκη προώθησης έργων αυτοπαραγωγής από μεμονωμένα νοικοκυριά και ενεργειακές κοινότητες, αλλά και προβληματισμό για τις εθνικές στρατηγικές για την ανάπτυξη αλυσίδων αξίας πράσινου υδρογόνου και συστημάτων δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (CCS).

Στο ευρωπαϊκό πολιτικό σκηνικό, το 2023 ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίστηκαν οι δράσεις του έργου [LIFE ETX](#) που έχει ως στόχο τη διαμόρφωση ενός ΣΕΔΕ που θα ωφελεί τόσο το κλίμα όσο και τους πολίτες. Το έργο υλοποιείται από 10 εταιρίες, με συντονιστή το Carbon Market Watch. Στη διάρκεια του 2023, το Green Tank συμμετείχε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκστρατείας με στόχο την παρουσίαση των κοινωνικών οφελών από τους πόρους του ΣΕΔΕ σε διαφορετικές χώρες της ΕΕ-

Η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να μεταβεί σε ένα πλήρως απανθρακοποιημένο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής ως το 2035. Παράλληλα χρειάζεται να αξιοποιήσει τους διαθέσιμους πόρους για την απεξάρτηση νοικοκυριών και επιχειρήσεων από τα ορυκτά καύσιμα με προτεραιότητα στους πιο οικονομικά ευάλωτους.

Νίκος Μάντζαρης
Συνδριτής & Αναλυτής Πολιτικής για την
Ενέργεια και το Κλίμα

27 καθώς και της ανάγκης λήψης μέτρων ώστε οι κλιματικοί πόροι να έχουν ορατό αντίκτυπο στην καθημερινότητα των πολιτών. Ειδικότερα συνέβαλε στην υλοποίηση ενός σύντομου ντοκιμαντέρ με τίτλο «[Δίκαιη Μετάβαση και συμμετοχή των νέων στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας μέσα από τους πόρους του ΣΕΔΕ](#)».

Ορόσημο της αναθεώρησης του ΣΕΔΕ είναι η δημιουργία ενός ξεχωριστού συστήματος εμπορίας για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές (ΣΕΔΕ-2), το οποίο από το 2027 θα ακριβύνει τη χρήση ορυκτών καυσίμων στους δύο αυτούς τομείς, επιβαρύνοντας έτσι τα οικονομικά των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που θα εξακολουθούν να εξαρτώνται από ορυκτά καύσιμα. Για την άμβλυση των κοινωνικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΣΕΔΕ-2 ιδρύθηκε το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα με πόρους ύψους τουλάχιστον € 86.7 δις την περίοδο 2026-2032. Με τον δημόσιο διάλογο για το ΣΕΔΕ-2 να έχει ξεκινήσει ήδη, ο Νίκος Μάντζαρης συμμετείχε στο [στρογγυλό τραπέζι](#) που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Εναλλακτικών Πολιτικών ΕΝΑ, σχολιάζοντας μεταξύ άλλων την επάρκεια, αλλά και τους αποτελεσματικούς τρόπους χρήσης των πόρων.

Τέλος, διατηρώντας τη μακροχρόνια συνεργασία με πανευρωπαϊκές συμμαχίες περιβαλλοντικών οργανώσεων και δεξαμενών σκέψης, όπως Climate Action Network (CAN Europe), Beyond Fossil Fuels (BFF), CEE Bankwatch, Balkan Coal Network και Think Sustainable Europe (TSE), το Green Tank συμμετείχε και το 2023 σε κοινές δράσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η συμμετοχή μας στη σύνταξη της έκθεσης που δημοσίευσε το BFF: «[Τι συνέβη με την ενέργεια που βασίζεται στον άνθρακα κατά τη διάρκεια της χειμερινής κρίσης στην Ευρώπη;](#)» (Απρίλιος 2023).

Βιοποικιλότητα και Φυσικοί Πόροι

Το 2023 η Ελλάδα έγινε το πρώτο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που [υιοθέτησε](#) με νόμο τους νέους παγκόσμιους και ευρωπαϊκούς στόχους για τη βιοποικιλότητα. Η πρωτιά αυτή σημειώθηκε ενώ βρισκόταν σε επεξεργασία ο νέος ευρωπαϊκός Νόμος για την Αποκατάσταση της Φύσης.

Παρά το γεγονός ότι είχε τύχει θερμής υποδοχής όταν παρουσιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2022, ο **Νόμος για την Αποκατάσταση της Φύσης** βρέθηκε αίφνης στη δίνη μιας εκστρατείας παραπληροφόρησης, κυρίως από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, με πρόσχημα τις συνέπειες που θα προκαλέσει στη γεωργική παραγωγή και την επισιτιστική ασφάλεια. Αυτό οδήγησε στην [οριακή έγκρισή](#) του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού αποδυναμώθηκε το περιεχόμενό του. Παρά τη θετική στάση των κρατών μελών σε επίπεδο Συμβουλίου, τα εμπόδια εξακολούθησαν κατά τις τριμερείς διαπραγματεύσεις που με δυσκολία κατέληξαν σε συμφωνία στο τέλος του έτους, η οποία ακόμα δεν έχει οριστικά εγκριθεί.

Οι παλινωδίες κατά την επεξεργασία του Νόμου για την Αποκατάσταση της Φύσης φανέρωσαν τον κίνδυνο που υπάρχει, εάν πολίτες και πολιτικοί παρασυρθούν από τον λαϊκισμό αντί να παραμείνουν προσηλωμένοι στον στόχο του πράσινου μετασχηματισμού όλων των κλάδων της οικονομίας με δίκαιο και συμμετοχικό τρόπο.

Ιόλη Χριστοπούλου
Συνιδρύτρια & Διευθύντρια Πολιτικής

Το Green Tank παρακολούθησε στενά τις [εξελίξεις](#), παρεμβαίνοντας δημόσια και τονίζοντας την ανάγκη για την υιοθέτηση του νέου νόμου. Ένωσε τη φωνή του με [6000](#) επιστήμονες, [συμμετείχε](#) σε κοινές δράσεις της εκστρατείας #RestoreNature και επανειλημμένα κάλεσε τους/ις Έλληνες/ίδες [ευρωβουλευτές](#) να τον υπερψηφίσουν. Ανέδειξε το θέμα με [αρθρογραφία](#) και [συνεντεύξεις](#).

Ευρωπαϊκή κινητοποίηση υπήρξε επίσης για την προστασία του λύκου, εκφράζοντας αντίθεση στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τροποποίηση του καθεστώτος προστασίας του. Το Green Tank ένωσε τη φωνή του με σχεδόν 300 οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών από την ΕΕ σε [επιστολή](#) προς την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον Ντερ Λάιεν, καθώς και με οργανώσεις από την Ελλάδα σε [σχετικές επιστολές](#) προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το 2023 ήταν μία χρονιά ορόσημο για την προστασία του ποταμού Αώου/Vjosa σε Ελλάδα και Αλβανία και επιβράβευσης για τις πολυετείς προσπάθειες των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και των συνεργατών της διεθνούς συμμαχίας «[Σώζοντας τον τελευταίο ποταμό ελεύθερης ροής στην Ευρώπη](#)». Τον Μάρτιο το αλβανικό τμήμα του Αώου (Vjosa) ανακηρύχτηκε [εθνικό πάρκο](#) και τον Νοέμβριο τμήμα του Αώου στην Ελλάδα χαρακτηρίστηκε ως [Προστατευόμενος φυσικός σχηματισμός και Προστατευόμενο τοπίο](#). Για τον χαρακτηρισμό του τμήματος από τα όρια του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου έως τα σύνορα Ελλάδας - Αλβανίας, που μέχρι τότε βρισκόταν εκτός προστασίας, εργάστηκαν συστηματικά το Green Tank, το MedINA, η Πίνδος Περιβαλλοντική και η IUCN. Οι ενέργειες θα συνεχιστούν

μέχρι την έκδοση ακόμα μίας απόφασης με την οποία θα τεθούν ειδικοί όροι και περιορισμοί για την άσκηση δραστηριοτήτων στην περιοχή.

Παράλληλα, το Green Tank υπέβαλε [σχόλια](#) στη δημόσια διαβούλευση επί της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης για τις περιοχές Natura 2000 της περιοχής ώστε να αναβαθμιστεί το καθεστώς προστασίας και να διασφαλιστεί ένα ενιαίο καθεστώς για όλο τον Αώο μέσω της επέκτασης των ορίων του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου μέχρι τα σύνορα.

Στη διάρκεια του 2023 συνεχίστηκε η **συνεργασία με την OceanCare** που έχει στόχο την **αξιοποίηση από τις ελληνικές αρχές του καινοτόμου συστήματος [SAvE Whales](#)**. Το σύστημα αυτό δημιουργήθηκε για να αποτρέψει την πρόσκρουση των φουσητήρων με τα διερχόμενα πλοία που είναι η κύρια απειλή για τον μειούμενο πληθυσμό των φουσητήρων στην Ανατολική Μεσόγειο. Το επόμενο έτος αναμένεται οι προσπάθειες αυτές να οδηγήσουν στην εμπάθυνση της εμπλοκής των αρμόδιων αρχών.

Το 2023 ξεκίνησαν δύο νέες μακροχρόνιες συνεργασίες. Η πρώτη αφορά στο έργο [LIFE MareNatura](#), που ξεκίνησε τις δράσεις του το 2023 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2029. Με συντονιστή το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) και τη συμμετοχή μιας ευρείας κοινοπραξίας φορέων έχει ως στόχο την αποτελεσματική προστασία εννέα ευάλωτων ειδών της ελληνικής θαλάσσιας πανίδας μέσω της θέσπισης νέων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών. Το Green Tank σε συνεργασία με το MEDASSET και την Εταιρεία Περιβαλλοντικών Συμβούλων NCC που είναι εταίροι του έργου θα συμβάλει ως ειδικός συνεργάτης για θέματα πολιτικής.

Η δεύτερη προκύπτει από την έγκριση του έργου **Interreg ARTEMIS**. Το έργο με συντονιστή το Plan Blue και εταίρους από τις χώρες της Μεσογείου έχει στόχο την αποκατάσταση των θαλάσσιων λιβαδιών Ποσειδωνίας στη Μεσόγειο και την αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών τους. Από την Ελλάδα στο έργο συμμετέχει το ΕΛΚΕΘΕ και το Green Tank, καθώς και η Περιφέρεια Κρήτης ως συνεργαζόμενος εταίρος.

Δίκαιη Μετάβαση

Στον απόηχο της ενεργειακής κρίσης και παρά τις προσπάθειες ορισμένων κρατών μελών της ΕΕ να επαναφέρουν τον λιγνίτη στην Ευρώπη, η υλοποίηση της πολιτικής για τη Δίκαιη Μετάβαση σημείωσε πρόοδο το 2023. Για την Ελλάδα, μάλιστα, αποτέλεσε μια χρονιά εντατικής εφαρμογής του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) 2021 - 2027, παρά το γεγονός ότι το 2023 περιλάμβανε πολλαπλές εκλογικές αναμετρήσεις σε εθνικό και περιφερειακό/τοπικό επίπεδο.

Το Green Tank παρακολούθησε στενά την εφαρμογή της **πολιτικής για τη Δίκαιη Μετάβαση** σε Ελλάδα και Ευρώπη. Στο κείμενο πολιτικής «[Εθνικοί Πόροι για τη Δίκαιη Μετάβαση](#)» ανέδειξε την αναντιστοιχία στην ιεράρχηση της χρήσης των πόρων με τις επείγουσες προκλήσεις στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας, καθώς και τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην απορρόφησή τους. Επίσης, ως μέλος με δικαίωμα ψήφου στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΔΑΜ 2021 -2027, συμμετείχε ενεργά με σχόλια και προτάσεις σε κάθε γραπτή διαδικασία εξειδίκευσης δράσεων. Επικρότησε τα [πρώτα προγράμματα ενίσχυσης των ενεργειακών κοινοτήτων και αντλιών θερμότητας](#), καταθέτοντας ωστόσο πρόταση επέκτασης και των δύο αυτών προγραμμάτων και σε άλλους δικαιούχους, ενώ ενέκρινε με βελτιωτικές προτάσεις τα προγράμματα επιχειρηματικότητας για [πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις](#), και για [μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις](#). Επιπλέον, [επικρότησε την πρώτη στοχευμένη δράση για τη νεολαία των λιγνιτικών περιοχών](#), αλλά ψήφισε αρνητικά για το [Σχέδιο Αξιολόγησης του ΠΔΑΜ](#), προτείνοντας την αναθεώρηση της διαδικασίας αξιολόγησης και τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων. Επίσης, ως μέλος του ευρωπαϊκού δικτύου Beyond Fossil Fuels και στο πλαίσιο τακτικών συναντήσεων του με την DG Regio, συνέχισε τις παρεμβάσεις του για την μετάβαση σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Με την πολιτική για τη Δίκαιη Μετάβαση σε εφαρμογή και την αυξημένη συμμετοχή των πολιτών στις ενεργειακές κοινότητες, η Ελλάδα διεκδικεί ένα βιώσιμο και συμμετοχικό ενεργειακό και αναπτυξιακό μέλλον. Υπάρχουν πολλά εμπόδια ακόμα που πρέπει να ξεπεραστούν, όμως η Δίκαιη Μετάβαση βρίσκεται σε εξέλιξη και η επιτυχία της αποτελεί το σημαντικότερο στοίχημα της επόμενης περιόδου.

Ιωάννα Θεοδοσίου
Συνεργάτιδα Πολιτικής

Με στόχο να φέρει τη Δίκαιη Μετάβαση στο επίκεντρο του προεκλογικού διαλόγου των αυτοδιοικητικών εκλογών, το Green Tank [απευθύνθηκε σε όλους/όλες τους/τις υποψήφιους/ες στις λιγνιτικές περιοχές](#) της χώρας, καταγράφοντας τη μέχρι σήμερα πορεία της Δίκαιης Μετάβασης, αλλά και τις προκλήσεις του επόμενου διαστήματος.

Παράλληλα διατήρησε ως προτεραιότητα τη μεταφορά διδαγμάτων που αντλούνται από την Ελλάδα, συμμετέχοντας σε στρογγυλό τραπέζι για τη [Δίκαιη Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια](#) κατά τη συνάντηση της Πρωτοβουλίας για τις Ανθρακικές Περιφέρειες σε Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια και την Ουκρανία.

Συνεχίζοντας τη δράση του στις λιγνιτικές περιοχές και εστιάζοντας στη **σημασία της συμμετοχής της νεολαίας στη μετάβαση**, σε συνεργασία με τον Όμιλο Ενεργών Νέων Φλώρινας - ΟΕΝΕΦ διοργάνωσε [«Εργαστήριο Ενδυνάμωσης Νέων για τη Δίκαιη](#)

[Μετάβαση](#)», ενισχύοντας τους νέους/νέες ώστε να συμμετάσχουν στη διακυβέρνηση της Δίκαιης Μετάβασης. Στηρίζοντας, ακόμα, τις πρωτοβουλίες των νέων της Κοζάνης, συμμετείχε στην εκδήλωση [«Η Δίκαιη Μετάβαση της Κοζάνης: Ένα ανοιχτό βιβλίο»](#), που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος EU Teens4Green, όπου ανέδειξε τη δράση της Κοινωνίας των Πολιτών για τη Δίκαιη Μετάβαση.

Η πρόκληση όμως της Δίκαιης Μετάβασης δεν αφορά αποκλειστικά στις λιγνιτικές περιοχές της χώρας. Οι τοπικές κοινωνίες διεκδικούν πλέον δυναμικά τον ρόλο τους σε ένα δίκαιο, καθαρό και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα, μέσω της εγκατάστασης αποκεντρωμένων συστημάτων ΑΠΕ για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους, είτε μεμονωμένα είτε μέσα από τη συμμετοχή σε ενεργειακές κοινότητες.

Το 2023 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο για την **αυτοπαραγωγή**, αλλά και για τις **ενεργειακές κοινότητες** ειδικότερα, διότι ενσωματώθηκαν οι σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες και νομοθετήθηκε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους. Το Green Tank [συμμετείχε ενεργά](#) στον δημόσιο διάλογο, καταθέτοντας σχόλια και προτάσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Επίσης, σε μια προσπάθεια να διευκολύνει την πρόσβαση πολιτών, ενδιαφερόμενων φορέων και αρμόδιων για τη χάραξη πολιτικής σε πληροφορίες για τις ενεργειακές κοινότητες, το 2023 εγκαινίασε το [Παρατηρητήριο Ενεργειακών Κοινοτήτων](#). Πρόκειται για έναν διακριτό διαδικτυακό χώρο που λειτουργεί ως κόμβος ενημέρωσης για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα πρόσφατα ποσοτικά δεδομένα για τις ενεργειακές κοινότητες και τα έργα τους, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα βήματα για τη σύσταση μιας ενεργειακής κοινότητας, καθώς και προτάσεις πολιτικής για την ενίσχυσή του θεσμού.

Συνεχίζοντας το έργο πάνω στη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής για τις ενεργειακές κοινότητες και την αυτοπαραγωγή με βάση την ποσοτική ανάλυση των δημόσια διαθέσιμων δεδομένων για το 2023, το Green Tank δημοσίευσε την [Ανασκόπηση #4](#) και [Ανασκόπηση #5](#). Σε αυτές καταγράφεται το αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών, ο εντεινόμενος κορεσμός του δικτύου, αλλά και η συνεχιζόμενη ασυμμετρία στην ανάπτυξη εμπορικών έργων και έργων αυτοπαραγωγής από ενεργειακές κοινότητες.

Θέλοντας, επίσης, να συμβάλει στην **αντιμετώπιση της ανεπάρκειας των δικτύων** προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια των οικιακών καταναλωτών, το Green Tank σε συνεργασία με τον Στέλιο Ψωμά, Σύμβουλο σε θέματα ενέργειας και περιβάλλοντος, εκπόνησε [μελέτη που αναδεικνύει τις δυνατότητες των ενεργειακών κοινοτήτων να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα συνδυάζοντας φωτοβολταϊκά και μπαταρίες](#).

Τα στοιχεία των αναλύσεων και του Παρατηρητηρίου Ενεργειακών Κοινοτήτων καθώς και ρόλος των πολιτών σε μια δίκαιη ενεργειακή μετάβαση παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, σε σχετική αρθρογραφία και συνεντεύξεις και σε διάφορες δράσεις όπως στη σειρά [podcast](#) του Heinrich Böll Stiftung για το μέλλον της ενέργειας και στο webinar του CEE Bankwatch [«Χαρτογραφώντας τη δίκαιη μετάβαση: ο ρόλος των ενεργειακών](#)

[κοινοτήτων](#)». Αντίστοιχα, το Green Tank ανέδειξε τη σημασία της ενίσχυσης του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων για τη διασφάλιση μιας Δίκαιης Μετάβασης στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας σε συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στον [Ετήσιο Πολιτικό Διάλογο της Πρωτοβουλίας CRiT](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ).

Ακόμα, για την προώθηση των ενεργειακών κοινοτήτων ως θεσμού, το Green Tank συμμετέχει στο υπό σύσταση εθνικό δίκτυο «Δέσμη Ενεργειακών Κοινοτήτων» και στην ευρωπαϊκή συμμαχία Community Power Coalition.

Για όλες τις εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης το Green Tank δημοσίευσε ενημερωτικό δελτίο τον [Ιούλιο](#) και τον [Δεκέμβριο 2023](#).

Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί τη συνολική στόχευση για την αντιμετώπιση των μεγάλων παγκόσμιων προκλήσεων. Από το 2019, κεντρική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον πράσινο και δίκαιο μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας για ένα βιώσιμο μέλλον, αποτελεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Το Green Tank συνέβαλε και το 2023 μαζί με άλλα μέλη του δικτύου δεξαμενών σκέψης Think Sustainable Europe και άλλων φορέων στην υλοποίηση του τρίτου ετήσιου [Βαρόμετρου για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία](#) του Ινστιτούτου για την Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Πολιτική IEEP. Το βαρόμετρο καταγράφει τη γνώμη εμπειρογνομώνων σε θέματα βιωσιμότητας σχετικά με την **εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**. Το Green Tank συμμετείχε στην παρουσίαση των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων του Βαρόμετρου κατά τη διάρκεια ειδικής συνεδρίας για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μετά το 2024 που διοργανώθηκε στο Think 2030 Dialogue, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη, και στη δημοσίευση σχετικού [κειμένου πολιτικής](#). Η τελική παρουσίαση του Βαρόμετρου πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιούνιο του 2023.

Στις αρχές του 2023 ολοκληρώθηκε το έργο [Συμμαχία για την Αειφόρο Τοπική Ανάπτυξη - ΣυμΑΤΑ](#) που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το MedINA και εταίρο το Green Tank. Με στόχο την αναζωογόνηση της υπαίθρου από τις ίδιες τις κοινότητές της, το έργο συνεισέφερε στη [δικτύωση δώδεκα \(12\) οργανώσεων](#) από διαφορετικές περιοχές της χώρας και στην πλαisiώση αυτού του «Δικτύου Μελών» από την «Ομάδα Πρωτοβουλίας» με τη συμμετοχή έξι (6) εθνικών φορέων, μεταξύ των οποίων και το Green Tank. Το Green Tank έχοντας ήδη συμβάλει στη χαρτογράφηση των δράσεων και των αναγκών υποστήριξης των μελών της ΣυμΑΤΑ και την ανάπτυξη των ικανοτήτων στη συνηγορία, στο τελευταίο στάδιο του έργου συμμετείχε ενεργά στη κατάρτιση του οδικού χάρτη και τελικά του στρατηγικού πλαισίου της ΣυμΑΤΑ για τα επόμενα χρόνια.

Με πρωταρχικό στόχο την προώθηση, ενδυνάμωση και θωράκιση της συμμετοχής των πολιτών σε διαδικασίες που αφορούν στη δημιουργία και εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών στην Ελλάδα, το 2023 συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου «**Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το περιβάλλον**» στο πλαίσιο του προγράμματος Active Citizens Fund με φορέα υλοποίησης την iSea και εταίρο το Green Tank. Το πρώτο εξάμηνο του έτους ολοκληρώθηκε ο δεύτερος κύκλος σεμιναρίων κατάρτισης για τις εξελίξεις πολιτικής στις τρεις θεματικές του έργου: κλιματική αλλαγή, απώλεια βιοποικιλότητας, ρύπανση, κυρίως από πλαστικά και πραγματοποιήθηκε ο δεύτερος κύκλος webinars σχετικά με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την αξία του εθελοντισμού. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι σταθερές αναρτήσεις στην ομάδα του έργου στο facebook και η ανανέωση του σχετικού ενημερωτικού υλικού. Ακόμα, το 2023 προχώρησαν οι δράσεις έρευνας σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των δημόσιων διαβουλεύσεων για το περιβάλλον και επεξεργασίας δεδομένων από την κεντρική πύλη διαβουλεύσεων της χώρας, το OpenGov.gr. Τέλος, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το πρώτο μέρος της στοχευμένης έρευνας για τη γνώμη των νέων για

τις δημόσιες διαβουλεύσεις. Το έργο παρατάθηκε και το αντικείμενο διευρύνθηκε και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2024, οπότε και προβλέπεται η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Εντός του 2023 πραγματοποιήθηκαν ομιλίες που αφορούν σε διάφορες πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Στο [Regional Growth Conference 2023](#), στο πάνελ με θέμα «Η πράσινη ανάπτυξη ως προαπαιτούμενο για την βιώσιμη ανάπτυξη», εξετάστηκε η διασφάλιση βιώσιμων επενδύσεων, με δεδομένη τη νέα Ταξινόμια της ΕΕ, αξιοποιώντας τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά και εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία. Επίσης, κατά τη διάρκεια του [21ου Συνεδρίου Εταιρικής Υπευθυνότητας](#) που διοργάνωσε το Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο αναδείχθηκε η ανάγκη αναγνώρισης των πολλαπλών οφελών από την προστασία και αποκατάσταση της φύσης από την επιχειρηματική κοινότητα.

Συνεργασίες - Συμμαχίες

Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει τους κύριους φορείς από την Ελλάδα και διαφορετικές χώρες της Ευρώπης, με τους οποίους συνεργαστήκαμε εντός του 2023, τις σταθερές συμμαχίες - δίκτυα, καθώς και τις θεσμικές επιτροπές στις οποίες συμμετέχει το Green Tank ως μέλος.

Θεσμικές Επιτροπές

- Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής
- Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα
- Επιτροπή Φύση 2000
- Τοπική Επιτροπή της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ)
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Δίκτυα

- Balkan Coal Network
- Beyond Fossil Fuels - BFF
- CAN (Climate Action Network) Europe
- Community Power Coalition
- Think Sustainable Europe
- Δέσμη Ενεργειακών Κοινοτήτων, Ελλάδα

Εκστρατείες - Κοινές Δράσεις

- #RestoreNature
 - Save the Blue Heart of Europe
 - Κοινή δράση για την προστασία του λύκου
-
-

Συνεργασίες σε Προγράμματα

- APXELΩN
- AirClim
- Association of International Affairs (AMO)
- Bax Innovation Consulting
- Bond Beter Leefmilieu
- Carbon Market Watch
- CEE Bankwatch
- Client Earth
- Δήμος Monfalcone, Ιταλία
- ECOACSA
- Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
- Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ.)
- Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας (MOM)
- Εταιρεία Περιβαλλοντικών Συμβούλων - NCC
- Eco Albania
- Euronatur
- EY Denkstatt
- Facets
- Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
- Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος
- Institute for European Environmental Policy (IEEP)
- International Union for Conservation of Nature (IUCN)
- Ιταλικό Ινστιτούτο για την Περιβαλλοντική Προστασία και την Έρευνα (ISPRA)
- iSea
- GermanWatch
- Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA)
- MEDASSET
- MEDSEA
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας
- Swedish Society for Nature Conservation (SSNC)
- OBSAM
- Όμιλος Ενεργών Νέων Φλώρινας - OENEF
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ.)
- OceanCare
- Πίνδος Περιβαλλοντική
- Planet
- Plan Bleu
- Polish Green Network
- Riverwatch
- Tour du Valat
- WISE
- ZERO - Associação Sistema Terrestre Sustentável
- Waterproof B.V

Οι άνθρωποι του Green Tank

Το Green Tank χτίζει στη μακρά εμπειρία των συν-ιδρυτών του σε θέματα περιβαλλοντικής, κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής που εμπλουτίζεται από μία δυναμική ομάδα που έχει όρεξη συμμετοχής στην προσπάθεια για επιτυχή μετάβαση σε ένα βιώσιμο μέλλον:

- **Ιόλη Χριστοπούλου**, Συνιδρύτρια και Διευθύντρια Πολιτικής
- **Νίκος Μάντζαρης**, Συνιδρυτής και Επικεφαλής Αναλυτής Πολιτικής

- **Ιωάννα Θεοδοσίου**, Συνεργάτιδα Πολιτικής
- **Άρια Τζαμαλίκου**, Συνεργάτιδα Κλιματικής και Ενεργειακής Πολιτικής
- **Ιωάννα Σούκα**, Αναλύτρια Δεδομένων

- **Έλενα Ψυλλάκου**, Συνεργάτιδα Επικοινωνίας

- **Αγγελική Ζουγανέλη Γιάεσκη**, Συνεργάτιδα Διοικητικής Υποστήριξης & Οικονομικής Διαχείρισης

Το 2023 ο **Τάσος Χατζηελευθερίου** συνέβαλε στο έργο του Green Tank το 2023 ως συνεργάτης ενεργειακής πολιτικής.

Το Green Tank υποστηρίζεται από Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από έμπειρους ανθρώπους με διαφορετικές επαγγελματικές πορείες σχετικές με το αντικείμενο και την αποδοτική λειτουργία του οργανισμού. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής συμβάλλουν στη στρατηγική κατεύθυνση και τις προτεραιότητες του Green Tank:

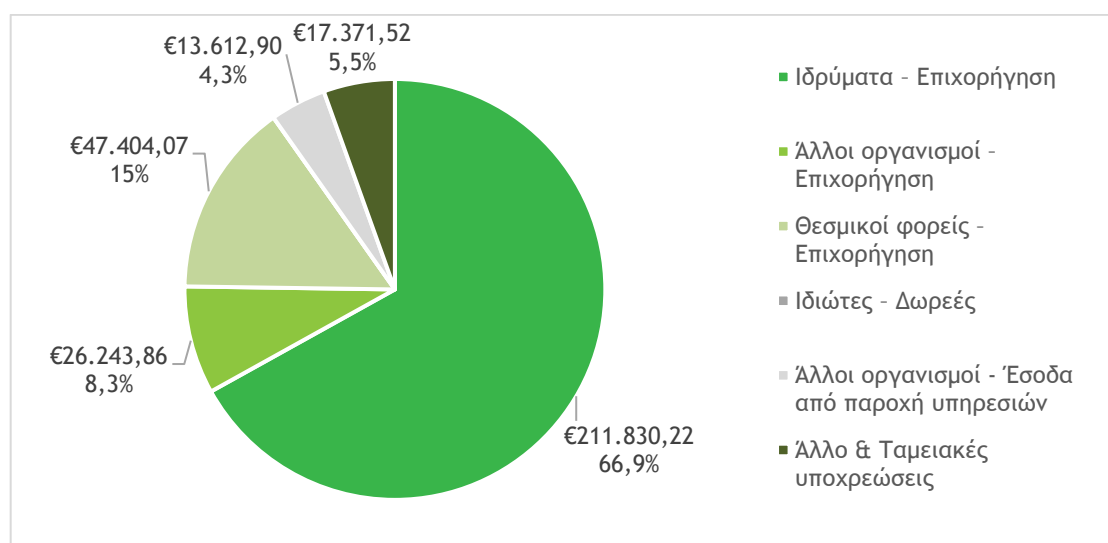
- **Εμμανουέλα Δούση**, Καθηγήτρια διεθνών θεσμών στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, κάτοχος της έδρας UNESCO στην κλιματική διπλωματία
- **Τάσος Κρομμύδας**, Senior Programme Officer στο Global Water Partnership - Mediterranean (GWP-Med)
- **Μαρίτα Παντέρη** είναι Senior Communications Strategist για ευρωπαϊκά θέματα στη SCOPE
- **Μιχάλης Πετράκος**, Γενικός Γραμματέας Δήμου Πρεσπών

Οικονομικά Στοιχεία

Το 2023 το Green Tank ανέπτυξε τις δράσεις του με βάση χρηματοδοτήσεις που είχαν εγκριθεί από την προηγούμενη χρονιά καθώς και νέες συνεργασίες και επιχορηγήσεις. Το τέλος της χρονιάς βρήκε το Green Tank με γερά θεμέλια, να έχει διασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητά του και με προοπτική νέων θεματικών τομέων εργασίας με περαιτέρω διεύρυνση της ομάδας του. Αναλυτικότερα οι πηγές χρηματοδότησης για το οικονομικό έτος αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

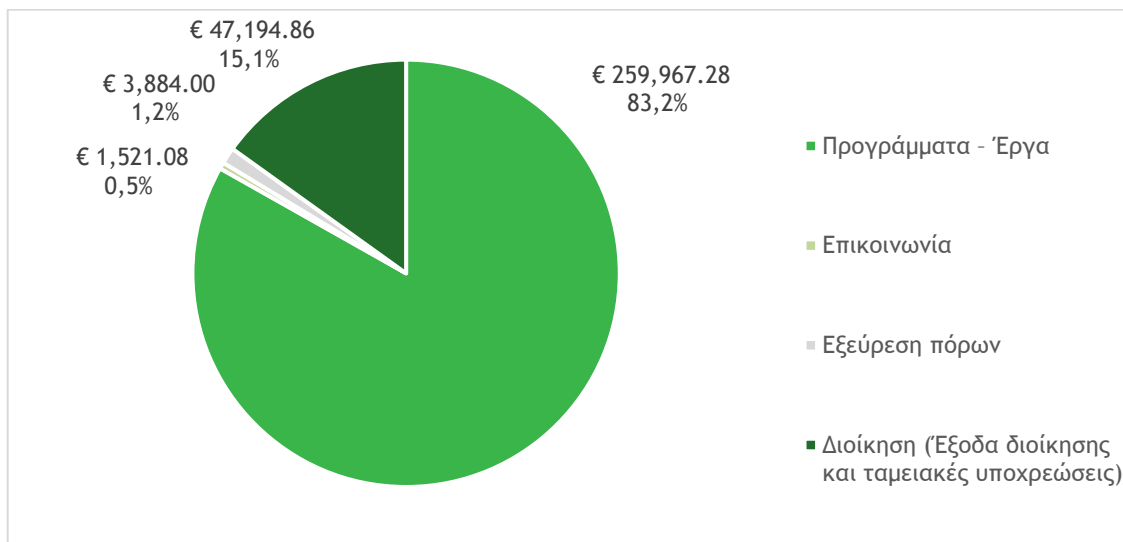
Ιδρύματα - Επιχορήγηση	211.830,22
European Climate Foundation	191.162,76
European Climate Foundation (LIFE ETX)	20.667,46
Άλλοι οργανισμοί - Επιχορήγηση	26.243,86
ClientEarth	6.114,82
MEDINA	4.000,00
OceanCare	16.129,04
Θεσμικοί φορείς - Επιχορήγηση	47.404,07
Ευρωπαϊκή Επιτροπή (LIFE ETX)	30.312,26
EEA Grants - Active Citizens Fund Greece (Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το Περιβάλλον & ΣυμΑΤΑ)	17.091,81
Ιδιώτες - Δωρεές	-
Άλλοι οργανισμοί - Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	13.612,90
Όμιλος Ενεργών Νέων Φλώρινας (ΟΕΝΕΦ)	1.612,90
Embassy of the Kingdom of the Netherlands at Athens	2.000,00
PLANET S.A.	10.000,00
Άλλο (εταιρικές εισφορές, αποζημιώσεις, τόκοι κτλ)	1.835,51
Ταμειακές υποχρεώσεις & προκαταβολές	15.536,01
Χρηματικά διαθέσιμα (1/1/2023)	118.401,14
Σύνολο	434.863,71

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης για το οικονομικό έτος 2023:

Όσον αφορά στις δαπάνες, το μεγαλύτερο μέρος έχει πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση των έργων και των δράσεων του Green Tank. Αναλυτικότερα οι δαπάνες μας παρουσιάζονται στον πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθούν:

Προγράμματα - Έργα	259.967,28
Επικοινωνία	1.521,08
Εξεύρεση πόρων	3.884,00
Διοίκηση (Έξοδα διοίκησης και ταμειακές υποχρεώσεις)	47.194,86
Υπόλοιπο διαθέσιμο (31/12/2023)	122.296,49
Σύνολο	312.567,22

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Δράσεις του Green Tank 2023

Εκθέσεις - Αναλύσεις

1. [Μηνιαίες αναλύσεις για τις τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή](#)
2. [Μηνιαίες αναλύσεις για τάσεις στην κατανάλωση και τις εισαγωγές ορυκτού αερίου](#)
3. [Μηνιαίες αναλύσεις για το ανθρακικό αποτύπωμα της ηλεκτροπαραγωγής](#)
4. [Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας #3](#), 26.01.2023
5. [Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της στα μισά της διαδρομής](#), 08.02.2023
6. [Εθνικοί πόροι για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Κείμενο πολιτικής, 04.05.2023
7. [Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας και η χρήση των οικονομικών πόρων](#), Ενημερωτικό Σημείωμα, 08.06.2023
8. [Η Ελλάδα σε τροχιά μείωσης των εκπομπών της στους τομείς του ΣΕΔΕ](#), Ετήσια ανάλυση, 19.06.2023
9. [Στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών στις λιγνιτικές περιοχές συνδυάζοντας φωτοβολταϊκά συστήματα με μπαταρίες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας](#), Έκθεση σε συνεργασία με τον Στέλιο Ψωμά, 14.09.2023
10. [Η Δίκαιη Μετάβαση στο επίκεντρο των αυτοδιοικητικών εκλογών 2023](#), Ενημερωτικό Σημείωμα και Ανοιχτή Επιστολή, 21.09.2023
11. [Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση 4 χρόνια μετά την απόφαση απολιγνιτοποίησης](#), Ανάλυση, 22.09.2023
12. [Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας #4](#), 31.10.2023

Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις

1. [Χωρίς ενεργειακές κοινότητες και χωρίς έμφαση στην κλιματική ουδετερότητα ή τη νεολαία οι 3 νέες δράσεις του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ύψους €418 εκ.](#), 06.02.2023
2. Σχόλιο Green Tank στη δημόσια διαβούλευση επί της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Εσωτερικών, υπό τον τίτλο: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών», 14.02.2023
3. [Θετικά βήματα στο σ/ν του ΥΠΕΝ - Αναγκαίες οι βελτιώσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση](#), Σχόλια του Green Tank στη δημόσια διαβούλευση για το σχέδιο νόμου του ΥΠΕΝ «Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές- Ενσωμάτωση των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944», 23.02.2023
4. [Ρυθμίσεις για την ενέργεια και διατάξεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος σε νέο σ/ν του ΥΠΕΝ - Αναγκαίες οι τροποποιήσεις](#), Σχόλια και

- προτάσεις επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του φυσικού και χωροταξικού περιβάλλοντος», 28.02.2023
5. [Σχόλια και προτάσεις του Green Tank στην ακρόαση φορέων για το Πολυνομοσχέδιο του ΥΠΕΝ «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος»](#), 07.03.2023
 6. [Ένα ενιαίο καθεστώς προστασίας για τον Αώο](#), Συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση επί της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης 11α για τις περιοχές Natura 2000 των Περιφερειακών Ενοτήτων Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων και Γρεβενών σχετικά με τον χαρακτηρισμό του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, 03.04.2023
 7. [Αρνητική η ψήφος του Green Tank στο Σχέδιο Αξιολόγησης του ΠΔΑΜ - Αναγκαία η συμπερίληψη των τοπικών κοινωνιών](#). Ως μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027, το Green Tank καταψήφισε το Σχέδιο Αξιολόγησης και υπέβαλε σχόλια και προτάσεις, 06.07.2023
 8. [ΝΑΙ αλλά με αστερίσκους του Green Tank στα σχέδια ενίσχυσης ενεργειακών κοινοτήτων και εγκατάστασης αντλιών θερμότητας στις υπό μετάβαση περιοχές](#)
Το Green Tank συμμετείχε με σχόλια στην 3η γραπτή διαδικασία του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) 2021-2027 ως μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος αυτού με δικαίωμα ψήφου. 07.08.2023
 9. [Το Green Tank για τα προγράμματα ενίσχυσης της τοπικής επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές της χώρας](#), Σχόλια και προτάσεις ως μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) 2021-27, σχετικά με τις δύο δράσεις ενίσχυσης της τοπικής επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές της χώρας που προκήρυξε η Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΥΔΑΜ), 23.08.2023
 10. Σχόλια του Green Tank για το σχέδιο ΕΣΕΚ που κατατέθηκε στην Επιτροπή ΕΣΕΚ (Αύγουστος 2023) στο πλαίσιο κλειστής δημόσιας διαβούλευσης, 24.08.2023
 11. [Σχόλια του Green Tank στη 2η συνάντηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΔΑΜ](#), 05.12.2023

Κοινές δράσεις και συμβολή

1. [Ο νόμος περί ελάχιστης απόστασης για τις χερσαίες ανεμογεννήτριες της Πολωνίας σαμποτάρει τους στόχους της ενεργειακής μετάβασης](#), 10.02.2023
2. [Τι συνέβη με την ενέργεια που βασίζεται στον άνθρακα κατά τη διάρκεια της ευρωπαϊκής χειμερινής κρίσης](#); Συμβολή στην ανάλυση που δημοσιεύτηκε από Beyond Fossil Fuels, 27.04.2023
3. [Εργαλείο καταγραφής πόρων για τις ενεργειακές κοινότητες](#), Συμβολή στο έργο της REScoop

4. Συμβολή στο τρίτο ετήσιο [Βαρόμετρο για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία](#) του Ινστιτούτου για την Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Πολιτική ΙΕΕΡ σε συνεργασία με μέλη του δικτύου Think Sustainable Europe
5. [Η διατήρηση της φύσης στην Ευρώπη: η περίπτωση της Ελλάδας](#), Συμβολή κεφαλαίου για την Ελλάδα στον συλλογικό τόμο «Nature Conservation in Europe: approaches and lessons» (επιμ. Graham Trucker, Cambridge University Press, Μάιος 2023), 12.06.2023
6. [Νόμος για την Αποκατάσταση της Φύσης: 200 οργανώσεις ζητούν ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο](#), 03.10.2023
7. [Προστατευόμενος πλέον ολόκληρος ο ποταμός Αώος και οι παραπόταμοί του](#), 28.11.2023
8. Συμβολή του Green Tank στην έκθεση «[Power to the People: Legal frameworks of community energy in Bulgaria, Greece, Poland and Serbia](#)», Heinrich Böll Stiftung Βαρσοβίας και Cooptech Hub, 12.2023
9. [300 Οργανώσεις υποστηρίζουν την προστασία του λύκου σε ανοιχτή επιστολή προς την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), Κοινή επιστολή, 18.12.2023
10. [19 Περιβαλλοντικές Οργανώσεις ζητούν από την Ελληνική Κυβέρνηση να μην συναινέσει σε αλλαγή του καθεστώτος προστασίας του λύκου στην Ευρώπη](#), 20.12.2023

Δελτία Τύπου - Ανακοινώσεις

1. [Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής: Συμμετοχή των πολιτών στη χάραξη περιβαλλοντικών πολιτικών - Σεμινάριο κατάρτισης της iSea και του Green Tank στην Αθήνα](#), 04.01.2023 (06.12.2023)
2. [ΣυμΑΤΑ: Ένας χρόνος συμμετοχικών δράσεων, δικτύωσης και ενδυνάμωσης των περιφερειακών οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών για τη βιώσιμη αναζωογόνηση της υπαίθρου](#), 25.01.2023
3. [Εκτόξευση αιτημάτων αυτοπαραγωγής ενέργειας από ενεργειακές κοινότητες. Αναγκαία η στήριξη από την Πολιτεία / Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας #3](#), 26.01.2023
4. [Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της στα μισά της διαδρομής](#), 08.02.2023
5. [Η δύναμη του εθελοντισμού - 2ο Webinar κατάρτισης από την iSea και το Green Tank](#), 09.02.2023
6. [Τα ΜΜΕ ως μέσα πληροφόρησης και παρέμβασης των πολιτών - 2ο σεμινάριο κατάρτισης από την iSea και το Green Tank](#), 16.02.2023
7. [Η υφιστάμενη νομοθεσία δίνει δυνατότητες για την προστασία του Αώου](#), Εισήγηση σε εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γιώργος Αμυράς και ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Κώτσηρας στον Δήμο Κόνιτσας, 22.02.2023
8. [Παρατηρητήριο Ενεργειακών Κοινοτήτων από το Green Tank](#), 23.03.2023
9. [Beyond Fossil Fuels: Νέα εκστρατεία για την απεξάρτηση της ηλεκτροπαραγωγής της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα έως το 2035](#), 31.03.2023
10. [Ηλεκτροπαραγωγή πέρα από τα ορυκτά καύσιμα έως το 2035](#), Βίντεο του Green Tank στο πλαίσιο της νέας εκστρατείας Beyond Fossil Fuels, 05.04.2023

11. [Το ανθρακικό αποτύπωμα του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής](#), Νέα ανάλυση του Green Tank, 06.04.2023
12. [Εθνικοί πόροι για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Κείμενο πολιτικής, 04.05.2023
13. [Η νεολαία της Δυτικής Μακεδονίας δυναμώνει τη φωνή της για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Εργαστήριο Ενδυνάμωσης Νέων για τη Δίκαιη Μετάβαση, 26-28.05.2023 στη Φλώρινα, συνδιοργάνωση The Green Tank & ΟΕΝΕΦ, 02.06.2023
14. [Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας και η χρήση των οικονομικών πόρων](#), Ενημερωτικό Σημείωμα, 08.06.2023
15. [Σημαντική για την Ελλάδα η υιοθέτηση του Κανονισμού για την Αποκατάσταση της Φύσης](#), Επιστολή στους/τις Έλληνες/Ελληνίδες Ευρωβουλευτές, 15.06.2023
16. [Η Ελλάδα σε τροχιά μείωσης των εκπομπών της στους τομείς του ΣΕΔΕ](#), Ετήσια ανάλυση, 19.06.2023
17. [Ενεργειακές κοινότητες: Λύσεις για την ενίσχυση της αυτοπαραγωγής από τους πολίτες των λιγνιτικών περιοχών](#), Έκθεση σε συνεργασία με τον Στέλιο Ψωμά, 14.09.2023
18. [Η Δίκαιη Μετάβαση στο επίκεντρο των αυτοδιοικητικών εκλογών 2023](#), Ενημερωτικό Σημείωμα και Ανοιχτή Επιστολή, 21.09.2023
19. [Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση 4 χρόνια μετά την απόφαση απολιγνιτοποίησης](#), Ανάλυση, 22.09.2023
20. [Νόμος για την Αποκατάσταση της Φύσης: 200 οργανώσεις ζητούν ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο](#), 03.10.2023
21. [Αύξηση στην αυτοπαραγωγή ενέργειας με προβλήματα στην επάρκεια του δικτύου και την κινητοποίηση πόρων](#), Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας #4, 31.10.2023
22. [Αναγκαίες οι γενναίες περικοπές στις εκπομπές CO2 από τα βαρέα οχήματα](#), Επιστολή στους/τις Έλληνες/Ελληνίδες Ευρωβουλευτές, 14.11.2023
23. [Προστατευόμενος πλέον ολόκληρος ο ποταμός Αώος και οι παραπόταμοί του](#), Κοινό ΔΤ, 28.11.2023
24. [19 Περιβαλλοντικές Οργανώσεις ζητούν από την Ελληνική Κυβέρνηση να μην συναινέσει σε αλλαγή του καθεστώτος προστασίας του λύκου στην Ευρώπη](#), Κοινό ΔΤ, 20.12.2023

Άρθρα γνώμης

1. [Νέος ευρωπαϊκός νόμος για την αποκατάσταση της φύσης](#), EBE Newsletter, 19.04.2023
2. [Ποιο ενεργειακό μοντέλο θέλουμε;](#), Ναυτεμπορική, 28.04.2023
3. [Νέοι στόχοι για τη φύση: Πώς θα γίνουν πράξη;](#), Καθημερινή, 21.05.2023
4. [Η επιτυχία της Δίκαιης Μετάβασης αναπτυξιακό στοίχημα της Ελλάδας](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 05.06.2023
5. [Νέοι στόχοι για τη φύση: Οι διεθνείς πρωτοβουλίες και η εθνική νομοθεσία](#), ΟΙΚΟ-Ενημέρωση, 20.06.2023
6. [4 βήματα για την ενίσχυση της ενεργειακής δημοκρατίας](#), ΕΦΣΥΝ, 24.06.2023
7. [Πύρρειος νίκη για τη φύση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 15.07.2023
8. [Ο λιγνίτης δεν έχει θέση στο ενεργειακό μέλλον της χώρας](#), Καθημερινή, 06.08.2023

9. [Αώος: Ένας μοναδικός ποταμός ελεύθερης ροής](#), Κοινό άρθρο στο Ελληνικό Πανόραμα, Τεύχος 135 (Ιούνιος 2023), 01.09.2023
10. [Οι ενεργειακές κοινότητες σε νέα τροχιά](#), Αυγή της Κυριακής, Ειδικό αφιέρωμα, 26.11.2023
11. [Τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα: μια ευκαιρία για αποτελεσματική κλιματική & κοινωνική πολιτική](#), Energypress.gr, Ειδικό αφιέρωμα, 22.12.2023

Ομιλίες - Παρουσιάσεις

1. [Αντιμέτωπη της κλιματικής αλλαγής: Συμμετοχή των πολιτών στη χάραξη περιβαλλοντικών πολιτικών - Σεμινάριο κατάρτισης της iSea και του Green Tank στην Αθήνα](#), 12.01.2023
2. [Περιβαλλοντικές πολιτικές και ενεργοί πολίτες](#), Κολλέγιο Αθηνών, 24.01.2023
3. Οι ενεργειακές κοινότητες στην Ελλάδα και τις λιγνιτικές περιοχές της, Community Power Coalition Strategy Meeting, 09.02.2023
4. [Τα ΜΜΕ ως μέσα πληροφόρησης και παρέμβασης των πολιτών - 2ο σεμινάριο κατάρτισης από την iSea και το Green Tank](#), ομιλία στο πλαίσιο του έργου «Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το περιβάλλον» με φορέα υλοποίησης την iSea 16.02.2023
5. [Η υφιστάμενη νομοθεσία δίνει δυνατότητες για την προστασία του Αώου](#), Εισήγηση σε εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γιώργος Αμυράς και ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Κώτσηρας στον Δήμο Κόνιτσας, 22.02.2023
6. Παράταση του λιγνίτη και Δίκαιη Μετάβαση στην Ελλάδα, DG Regio, 24.02.2023
7. [Ορυκτά vs Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στην Ελλάδα εν μέσω ενεργειακής κρίσης](#), Webinar σε διοργάνωση CEE Bankwatch, 27.02.2023
8. Διεθνής & Ευρωπαϊκή Κλιματική Πολιτική: Σύντομη επισκόπηση (Online), Université de Picardie Jules Verne, Amiens, Γαλλία, 03.03.2023
9. [Βιώσιμες επενδύσεις για την πράσινη μετάβαση της χώρας](#), Περιφερειακό Αναπτυξιακό Συνέδριο/RGC 2023, 17.03.2023
10. Η νομοθεσία για την κοινοτική ενέργεια στην Ελλάδα, τη Σερβία, την Πολωνία και τη Βουλγαρία: Διδάγματα και προκλήσεις, [Community Energy Spring Gathering](#), 08-10.05.2023
11. [Η κλιματική πολιτική της Ελλάδας ενόψει των εθνικών εκλογών](#), Europe Calling e.V. και Heinrich Böll Stiftung Greece, 15.05.2023
12. Παρουσιάσεις στο [Εργαστήριο Ενδυνάμωσης Νέων για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Φλώρινα, 26-28.05.2023
13. [Η Δίκαιη Μετάβαση μέσα από το πρίσμα των ενεργειακών κοινοτήτων της Ελλάδας](#), Webinar σε διοργάνωση CEE Bankwatch, 29.05.2023
14. Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών & Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα, Διαδικτυακό σεμινάριο στο πλαίσιο του έργου Life ETX, 15.06.2023
15. Χρήση εσόδων από το ΣΕΔΕ: Η περίπτωση της Ελλάδας, Διαδικτυακό σεμινάριο στο πλαίσιο του έργου Life ETX, 15.06.2023
16. [Εξελίξεις και τάσεις στην κλιματική πολιτική της Ελλάδας](#), Carbon Fast Forward Conference Mediterranean 2023, 22.06.2023

17. [Ενεργειακές κοινότητες για μια δίκαιη και δημοκρατική μετάβαση](#), Annual Political Dialogue of the EU Initiative for Coal Regions in Transition, 27.06.2023
18. Ρυθμίσεις σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες στην Ελλάδα, Συζήτηση σε στρογγυλό τραπέζι για τη δευτερεύουσα νομοθεσία σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες, Βουκουρέστι, 29.06.2023
19. [Δίκαιη Μετάβαση, ένα ανοιχτό βιβλίο: Η σκοπιά της Κοινωνίας των Πολιτών](#), Διοργάνωση του Ομίλου Ενεργών Νέων Φλώρινας - Europe Direct Δυτικής Μακεδονίας, στο πλαίσιο του προγράμματος EU Teens4Green, 29.09.2023
20. [Χτίζοντας τη Δίκαιη Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια](#), Συζήτηση σε πάνελ, Εβδομάδα για την Ενέργεια και το Κλίμα του Σαράγιεβο, 27.09.2023
21. [Μπορούν οι επιχειρήσεις να συμβαδίσουν με τη φύση;](#), Συμμετοχή σε πάνελ, 21ο Συνέδριο Εταιρικής Υπευθυνότητας, Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, 24.10.2023
22. [Ενεργειακές κοινότητες και Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών](#), Φόρουμ Ενεργειακών Κοινοτήτων, Κοζάνη, 03.11.2023
23. [Ανάπτυξη των ΑΠΕ, βιοποικιλότητα και τοπικές κοινωνίες](#), Ημερίδα του έργου Wind4Bio, 20.11.2023
24. [Η Δίκαιη Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια χρειάζεται ένα καθαρό σχέδιο για τους πολίτες αυτών των περιοχών](#), Ετήσια συνάντηση της Πρωτοβουλίας για τις Ανθρακικές Περιφέρειες σε Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια και την Ουκρανία, 30.11.2023
25. [Επαρκεί το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα για να θωρακίσει τους πολίτες ενόψει του νέου Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών για κτίρια και οδικές μεταφορές;](#), Συζήτηση σε θεματικό τραπέζι, Εκδήλωση του Ινστιτούτου ΕΝΑ, 12.12.2023

Δηλώσεις - Συνεντεύξεις στον Τύπο

1. [Ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης να κατανεμηθούν ισομερώς τα οφέλη των ΑΠΕ](#), Αυγή της Κυριακής, 16.01.2023
2. [Απολιγνιτοποίηση: «Πράσινο φως» για δράσεις 579,5 εκατ.ευρώ σε Δυτική Μακεδονία και Μεγαλόπολη](#), ot.gr, 06.02.2023
3. [Οι πολίτες της Κεντρικής Μακεδονίας στρέφονται στην αυτοπαραγωγή μέσω ενεργειακών κοινοτήτων](#), thesstoday.gr, 20.02.2023
4. [Πώς η λιγνιτική καρδιά της Ελλάδας πήρε μια σύντομη παράταση ζωής μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία](#), BalkanInsight, 21.02.2023
5. [Η κρίση έδειξε τις μεγάλες δυνατότητες μείωσης του ορυκτού αερίου](#), 4green.gr, 12.04.2023
6. [ΑΠΕ και εξοικονόμηση ενέργειας είναι η ασπίδα μας στην ενεργειακή κρίση](#), ΑΠΕ/ΜΠΕ, 17.04.2023
7. [Τι και γιατί παίζει η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος](#), 4green.gr, 28.04.2023
8. [Η Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών χρειάζεται τους πόρους ΣΕΔΕ](#), Καθημερινή, 07.05.2023
9. [Την επόμενη τετραετία χρειαζόμαστε αποφασιστικές πολιτικές για την κλιματική κρίση](#), Q&A, Eteron, 11.05.2023
10. [Τρία ενεργειακά διλήμματα που πρέπει να αντιμετωπίσει η νέα κυβέρνηση της Ελλάδας](#), Politico EU, 22.05.2023

11. [Σχόλιο fact-checking για το προεκλογικό σποτ της ΝΔ σχετικά με τη θέση της χώρας στην παραγωγή καθαρής ενέργειας](#), Check4Facts, 11.05.2023
12. [Σημαντική για την Ελλάδα η υιοθέτηση του Κανονισμού για την Αποκατάσταση της Φύσης](#), ot.gr, 15.06.2023
13. [Ο Κανονισμός για την Αποκατάσταση της Φύσης χρειάζεται τη στήριξη των Ελλήνων/ίδων Ευρωβουλευτών](#), ot.gr, 27.06.2023
14. [Οι ΑΠΕ θα συνεχίσουν να εκτοπίζουν τον λιγνίτη και το αέριο](#), Gas Matters / Gas Strategies, 22.06.2023
15. [Ενεργειακές Κοινότητες: Πώς μπορούν να πάρουν οι άνθρωποι στα χέρια τους τον έλεγχο της ενέργειας](#), Συνέντευξη, The Green Fix, 28.06.2023
16. [Αποκατάσταση της φύσης: Οι επιστήμονες διαψεύδουν το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα](#), Δήλωση, Οικονομικός Ταχυδρόμος, 10.07.2023
17. [Με το κύμα καύσωνα να έχει χτυπήσει για τα καλά την Ελλάδα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας γίνονται ξανά ασπίδα προστασίας](#), Al Jazeera English, 14.07.2023
18. [Απαιτείται η ταχύτερη δυνατή πλήρης απεξάρτηση από όλα τα ορυκτά καύσιμα](#), Δήλωση, Basta!, 11.09.2023
19. [Προς την απανθρακοποίηση της ηλεκτροπαραγωγής έως το 2035](#), Δήλωση και στοιχεία ανάλυσης, in.gr, 23.10.2023
20. [Οι ενεργειακές κοινότητες εργαλείο κατά της ενεργειακής φτώχειας - Κρίσιμος ο ρόλος των Δήμων](#), Δήλωση, Καθημερινή, 26.10.2023
21. [Δεν μπορεί να υπάρξει ενεργειακή μετάβαση χωρίς τη συμμετοχή των πολιτών](#), Δήλωση, Καθημερινή, 02.11.2023
22. [Πρώτα στους πολίτες τα οφέλη της ενεργειακής μετάβασης](#), Δήλωση, Καθημερινή, 06.11.2023

Ραδιόφωνο / Podcasts

1. [Πρόοδος με αστερίκους στο αναθεωρημένο ΕΣΕΚ](#), EPT Ραδιόφωνο, 20.01.2023
2. [Θετικές οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τα επείγοντα μέτρα της ΕΕ-27 για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης](#), ERT3 Ραδιόφωνο, 17.02.2023
3. [Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ανθρακικό αποτύπωμα της ηλεκτροπαραγωγής](#), EPT Ραδιόφωνο, 08.04.2023
4. [Τα ενεργειακά ορόσημα του 2022](#), Euranet, ΣΚΑΪ 100.3, 23.04.2023
5. [Η Αποκατάσταση της Φύσης ορόσημο για την ευρωπαϊκή πολιτική - Αναμένουμε την τελική ψήφο των Ευρωβουλευτών](#), EPT Ραδιόφωνο, 08.07.2023
6. [Πράσινη ενέργεια και αποκατάσταση της φύσης πυλώνες της πράσινης μετάβασης](#), Euranet, ΣΚΑΪ 100.3, 09.07.2023
7. [Για τα ενεργειακά ρεκόρ της Ελλάδας στα μισά του έτους](#), Euranet, ΣΚΑΪ 100.3, 30.07.2023
8. [Το Σύστημα ΣΕΔΕ: Τι είναι και πώς συμβάλλει στη μείωση CO₂](#), Sustainability Yes-Talks, Yes-Europe Greece, 24.10.2023
9. [Από τον άνθρακα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας](#), The Global Energy Transition Podcast με τον L. Michael Buchsbaum, 26.10.2023
10. [Η φύση σύμμαχός μας στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής](#), Euranet, ΣΚΑΪ 100.3, 03.12.2023

11. [Το μέλλον της ενέργειας - Επεισόδιο #1 Η μετάβαση στην Ελλάδα](#), Σειρά Podcast με τον Ρωμανό Γκότζο, σε παραγωγή της Cinergies με την υποστήριξη του Heinrich Böll Stiftung, Γραφείο Θεσσαλονίκης 21.12.2023
12. [Το μέλλον της ενέργειας - Επεισόδιο #2 Ενεργειακή φτώχεια](#), Σειρά Podcast με τον Ρωμανό Γκότζο, σε παραγωγή της Cinergies με την υποστήριξη του Heinrich Böll Stiftung, Γραφείο Θεσσαλονίκης 21.12.2023
13. [Το μέλλον της ενέργειας - Επεισόδιο #5 Ενεργειακές Κοινότητες](#), Σειρά Podcast με τον Ρωμανό Γκότζο, σε παραγωγή της Cinergies με την υποστήριξη του Heinrich Böll Stiftung, Γραφείο Θεσσαλονίκης 21.12.2023

Τηλεόραση

1. [Ο ρόλος του πράσινου υδρογόνου στην ενεργειακή μετάβαση](#), 28.01.2023
2. [Προτείνουμε τη ριζική αναθεώρηση του σχεδιασμού των προστατευόμενων περιοχών](#), 14.03.2023
3. [Προϋποθέσεις για μια Δίκαιη Μετάβαση στα Δυτικά Βαλκάνια](#), EPT 3 & EPT News, 17 & 18.11.2023
4. [Ποιος θα αλλάξει το μέλλον της ενέργειας;](#) Συνέντευξη σε βίντεο, Greenpeace Ρουμανίας, 23.11.2023

Ενημερωτικό δελτίο για τη Δίκαιη Μετάβαση

1. [Εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης σε Ελλάδα και Ευρώπη](#), Ιούλιος 2023
2. [Εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης σε Ελλάδα και Ευρώπη](#), Δεκέμβριος 2023

